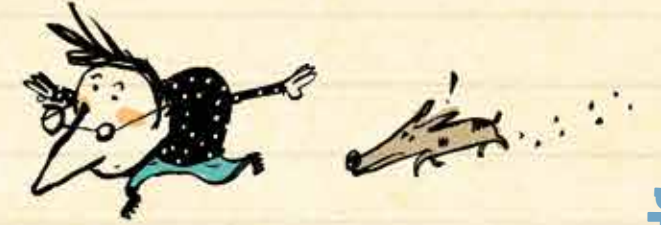

L'HOMME I LA DONA DEL TEMPS 10

ARC DE SANT MARTÍ 38

BOIRA 40

CALOR 14

FRED 16

ATMOSFERA 12

ROSADA 42

TORNADO I MÀNEGA 44

DEPRESSIÓ 20

ANTICICLÓ 18

HURACÀ 46

TEMPESTA DE SORRA 48

PLUJA I PLUGIM 22

XÀFEC 24

PLUGES RARES 26

NEU 28

NÚVOLS ALTS 50

NÚVOLS MITJANS 52

TEMPESTA 32

NÚVOLS BAIXOS 54

VENT 30

PEDRA I CALAMARSA 36

LLAMP I TRO 34

TEMPORAL DE LLEVANT 56

La pluja canta mentre estima la terra.
El vent xiula fent voleiar fulles, cabells i roba estesa.
El fred adorm la natura amb silenci.
La neu embolcalla i bressola el paisatge.
La calor balla amb el sol i la nit curta.
Els núvols ressegueixen la partitura del cel.

El cel és un escenari ple de sorpreses.
Si l'observeu sense presses,
descobrireu que la meteorologia
és plena de curiositats i, també,
de poesia i música.

LOLA CASAS

L'HOME I LA DONA DEL TEMPS

Científic que estima el cel
i que cada dia ens explica
el temps que farà l'endemà
amb paciència i de mica en mica.

La feina dels **homes** i les **dones del temps** és molt important: ens avisen de qualsevol canvi meteorològic amb anticipació i ens alerten de la possibilitat de fenòmens severos, com ara tornados, huracans, inundacions...

Els primers homes del temps de la televisió, cap al 1950, disposaven de molt pocs mitjans per fer les prediccions. Actualment, en canvi, hi ha radars, satèl·lits, una xarxa d'observatoris molt més extensa, mapes del temps de tota mena i disponibles a totes hores i grans ordinadors que permeten que la predicció sigui cada cop més fiable.

Ara bé, molts pagesos o pescadors, sense recórrer a cap d'aquestes eines tecnològiques, són com veritables homes o dones del temps: observen constantment els senyals que els ofereix el cel, la forma dels núvols, la direcció del vent o, fins i tot, el comportament dels animals i poden preveure el temps de la seva zona.

I no us penseu que això de les prediccions meteorològiques és cosa de fa quatre dies! A finals del segle XIX, es van trobar unes tauletes d'argila de fa més de 2.600 anys, que pertanyien al rei assiri Assurbanipal, en què ja hi havia escrites prediccions meteorològiques. Qui sap si va ser el primer home del temps! Per als assiris era molt important saber quan plouria, ja que no ho feia gaire sovint i l'aigua era molt benvinguda.

A Anglaterra hi ha un home del temps que canvia de corbata segons la predicció, i el públic ja sap quin temps farà tan bon punt el veu. I en el canal de televisió japonès Amakusa TV, tots els presentadors tenen més de 75 anys. La dona del temps té més de 105 anys i com que està una mica sorda li han de donar les ordres a crits. Però el més curiós és que molts canvis de temps els anuncia segons el dolor que nota a les cames o altres parts del cos... I no falla mai!

Rojor a tot drap, temps endiablats.

No hi ha res com començar el dia amb força marxa, carregats d'energia, com la que transmet aquesta simpàtica peça de Serguei Prokófiev.

🎵 Sergei Prokofiev - Sergei Prokofiev: March, Op.99 - Allegro - B flat major

ATMOSFERA

Gràcies a aquesta capa volàtil i gasosa,
la Terra se sent segura i joiosa.

L'**atmosfera** envolta la Terra i està dividida en diverses capes que ocupen uns 120 quilòmetres de gruix. En una de les capes, la troposfera, hi tenen lloc tots els fenòmens meteorològics, des de la neu i la calamarsa fins a l'arc de sant Martí o el tornado.

Un gran observador dels fenòmens que es produïen a la troposfera va ser el doctor Eduard Fontserè, que d'alguna manera va ser el pare de la meteorologia a Catalunya. Va ser un apassionat d'aquesta ciència, va projectar i va fundar l'Observatori Fabra de Barcelona, va crear una xarxa envejable de pluviòmetres per tot el territori i va fundar i va dirigir el Servei Meteorològic de Catalunya. I entre molts altres treballs, amb els seus col·laboradors va col·leccionar infinitat de fotografies de núvols.

El 1862 els científics britànics James Glaisher i Henry Tracey Loxwell van enlairar-se en globus. Volien arribar tan amunt com fos possible per estudiar l'atmosfera, però als 8.800 metres van perdre el coneixement. Als 11.000 metres, afortunadament, Glaisher es va despertar: tenia les mans congelades, però va poder estirar amb les dents la corda per baixar. Es van salvar pels pèls. És que tan amunt hi fa molt fred!

En la mitologia egípcia s'explica que Shu, déu de la llum i l'atmosfera, va crear els vents perquè les barques poguessin navegar amb rapidesa. Es diu que els núvols són els seus ossos i que aguanta el cel amb quatre enormes columnes, al nord, al sud, a l'est i a l'oest. Esperem que aquestes columnes siguin prou fortes, perquè si no, com diu Astèrix, el cel ens podria caure al damunt!

El gall, el sol i els estels, els rellotges del pagès.

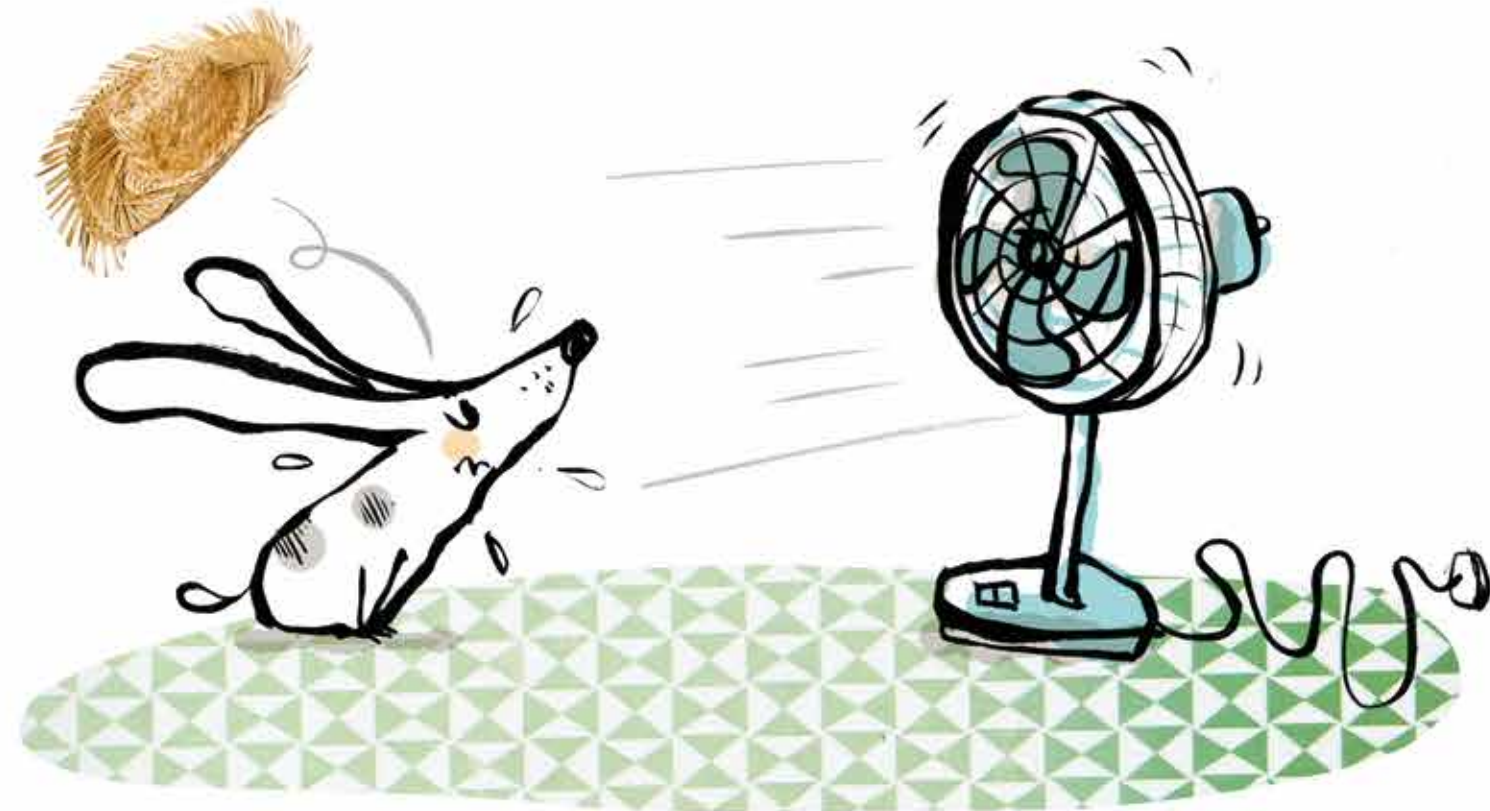

Si voleu saber què se sent viatjant per l'atmosfera i molt més amunt, com ara al planeta Mart, escolteu aquesta peça de Gustav Holst. És espectacular!

🎵 Philharmonia Orchestra/Sir Simon Rattle - The Planets, Op. 32: 1. Mars, the Bringer of War (Allegro)

CALOR

L'ombra d'un arbre amable,
un ventall, un ventilador
ajuden a suportar
la calor i la xafogor.

Calor, xafogor... Sentir-ne o no és ben relatiu, perquè amb una mateixa temperatura podem tenir fresca o suar de valent. En principi, a 24° i amb una humitat baixa (d'un 20%) tindrem una sensació agradable, confortable. Amb la mateixa temperatura de 24°, però amb una humitat alta (d'un 85%), estarem neguitosos i entresuats. Per tant, la sensació de calor està molt condicionada per la humitat, que, si és alta, farà que notem xafogor encara que el termòmetre no marqui una temperatura gaire elevada.

A la vall de la Mort, una zona desèrtica de Califòrnia, a l'estiu es pot arribar als 50° a l'ombra. El 1913 el termòmetre va pujar fins als 56,7°, la més alta del planeta. Això sí que és calor! De fet, a més de 50°, en aquella zona desèrtica la humitat pot baixar a menys del 5% i necessitem beure aigua constantment. Si passes més d'una hora sense beure aigua, ja no ho expliques. Glups!

Precisament, a la vall de la Mort s'hi produeix un fenomen força curiós. A prop d'uns llacs gairebé sempre secs hi circulen pedres de fins a 200 quilos: són les anomenades *pedres viatgeres*. Es diu que són extraterrestres, però de fet és el vent que les empeny molt a poc a poc. Deixen rere seu llargs rastres que dibuixen revolts quan el vent canvia de direcció.

La sensació de calor la podem notar també de forma «virtual» quan llegim un llibre o mirem una pel·lícula en què els protagonistes suen de valent. No us ha passat mai? Per exemple, en un episodi de Les aventures de Tintín, dins del llibre *L'estel misteriós*, un meteorit s'aproxima a la terra i de nit fa tanta calor, que fins i tot Milú, el gosset de Tintín, queda enganxat per les potes a l'asfalt del carrer. Només recordar-ho ja fa venir calor. Uf!

Al sol sense barret, ni quan fa calor ni quan fa fred.

Us recomanem una música de Khatxaturian per escoltar un dia de calor forta. És una música pesant, però encisadora. Això sí, si camineu al ritme de la música, no suareu, perquè us farà anar ben a poc a poc.

🎵 Yuri Simonov - Gayaneh: Ayesha's Dance